

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedév: 3 kor. — ill.
V. déken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A házszabályrevízió.

— november 4.

Ma veszi kezdetét a végső harc. A végső, az utolsó küzdelem. Olyan, aminő folyik Ázsia távoli részén Port-Artur birtokáért. Nálunk azért indul meg a végső és elkeseredett harc: vajjon fenn bírják-e még tartani ezeréves alkotmányunkat tovább is.

Az ellenzéknek meg kell ezt a harcot vívni. Meg, mert nemcsak a képviselőház autonóm jogaiért, nem a Ház tekintélyeért, de magáért a haza jövőjeért, magáért Magyarországot, — régi alkotmányunkban és törvényeinkben lefektetett jogainkért folyik ez a küzdelem.

A kormányelnök szerint szigorítani kell a házszabályokat, mert szokatlan dolog az, hogy a parlament úgy obstruáljon, mint utóbbi időben tette a magyar. Vajjon igaz ez? Nem! Nem is szokatlan. Sem Ausztriának nem szokatlan, sem Tisza Istvánnak nem lehet az. Utóbbinak nem lehet szokatlan, mert régi tagja a háznak s hozzászóhatott. Ausztriának? Annak még kevésbé.

Hisz Ausztriában már régebben obstruálnak, zajongnak, zavarognak a „művelt osztrák elemek“, mint nálunk. S ha nekünk vannak Zol-

tánaink, nekik vannak Lecherjeik és Wolfjaik.

Valljuk be, hogy a házszabálymódosításnak nem is ez a valódi oka. Hanem az, hogy Bécs elég puhának, gyengének, gyávának tartja már Magyarország népét s elérkezettnek látja az időt, hogy rövidebb pórázra fűzzön bennünket. — Visszavegye azt is, amit 1867-ben kénytelen volt adni.

Mert ha valami szokatlan lehet ebben a parlament megszpanyolcsizmázásában, ez csakis a kormánynak az az eljárása, hogy teljesen lehetlenné akarja tenni az ellenzékre az ellenőrzési jogot.

Pedig az ellenzéknek tökéletesen igaza van, mikor azt mondja: Lehetetlen lakatot engedni szánkra tenni. Lehetetlen több okból. Ezek közül első és legfőbb az az államjogi viszony, mely köztünk és Ausztria között van. Ha a magyar király csak magyar király lenne s nem egyúttal osztrák császár is, akkor nem üzhetne más politikát, csak magyart. Akkor sem ő, sem kormánya nem jöhetne oly helyzetbe, hogy Magyarország érdekeit idegen, mondjuk: osztrák érdekek miatt háttérbe szorítsa. De mert a magyar király egyúttal osztrák császár is, látjuk, hogy minden perczen, minden előforduló esetben ide-

gen érdekek keverednek az országpolitikába.

Es hogy a magyar érdekeknek az idegen érdekek előtt mindig háttérbe kell szorulni, azt észleljük a 80 milliós kölcsön megszavazásától és Bosznia okkupációjától kezdve a chlopy-i hadiparancson át egész napjainkig, amidőn egyik törvénytelen külkereskedelmi szerződés megkötését a másikkal tetőzik be.

Pedig erre a házszabálymódosításra most semmi ok sem volt. De szükség sincs rá.

Funkcionál a parlamenti gép elég jól. Sőt tulságosan jól. Hiszen nem a mi parlamentünkben fordulnak elő az igazi, a valódi botrányok. Itt nem vadultak még el az erkölcsök. Ha azonban kutatjuk, rájövünk, mely parlamente az igazi botrányfészkek: azok, melyeket a spanyol udvari etikette szabályai szerint, művelt nyugateurópai modorban neveltek fel: az osztrák és spanyol törvényhozás termei. Itt dobálóznak tintatartóval. Ezekben verik a képviselők egymást és az elnököt véresre. Ezekben tépik ki egymás füleit és szagatják le a ruhát a kollégáktól; ezekben ütögetik a padokat a fiókokkal és vágnak egymás fejéhez minősíthetetlen czimeket.

Hja! De hát azoknak meg van

A házasságközvetítőnél.

Kabinet díófáburorokkal, megfakult zöldszinű damasztfüggönyökkel, o'ajnyomatu képekkel. Rengeteg íróasztal mögött, amelyen halomszámra hever a sok levél és birlap, — frissen borotvált ur arany szemüveggel, fehér nyakkendővel és szalonkabátban ül kényelmes karosszékben.

Mosolygó, megelégedett arc, jól táplált termet. Egykori falusi jegyző, hallgatásra itélt ügyvéd, vagy néhai bírósági végrehajtó, amint jobban tetszik; minden volt már, amiről senkinek sejtelme sincs. Olyan ur, akinek a multjaszines tarkaságát ügyes diszkrétció burkolja titokba.

Minden esetben azonban bizalmi ember, ügynök.

Mindennel foglalkozik. Bonyolult örökségi pörökkel, kétes követelések behajtásával, birtok vétele- és eladásával. Szükség esetén löverseny típekkel is szolgál. Atyailag gyöngéd az ügyfeleivel, amelyet a családjának tekint... amely őt táplálja.

Az a klient, aki ebben a perczen nála van, csinos és korrekt eleganciával öltözött fiatal ember. A kezében lovagló-pálcza, amelyet időnként beszéd közben, hanyag előkelőséggel csapkod a lábcsapá-

rához. Mondjuk tehát 28 éves — szült az ügynök, a könyvébe jegyezgetve — egészséges szervezet, csinos külső, reményteli jövő. Vannak reményei?

— Nem sok.

— Tehát egyszerűen „reményteli jövő“. Franciaország egyik legragyogóbb nevének viselője.

— Nagyon helyes. Hektor de Puysalé.

— Magával hozta a papirjait.

— Igen, tessék.

A fiatal gavallér elsárgult, régi okmányt vesz elő, amelyen hatalmas pecsét függ.

— Hm, báróság. II Henrik korából. Uraságod XII Lajos királyig vezetheti vissza az eredetét. Hol vannak a birtokai?

— Kis kastély Perigordban.

— Gyönyörű erdő, izletes gesztenyék, pompás szarvasgomba.

— Ugy van.

A fiatal ember felemelkedik és pálczájával csapkodja angol nadrágját.

— Mondjuk tehát — folytatja az ügynök — ön fiatal özvegyet, vagy gyermektelen árvát keres, aki kedvező vagyoni viszonyok közt van.

— Helyes.

— Uram, azt hiszem, megtaláltam máris azt, amit ön keres. Van a feljegyzetteim

közt egy fiatal hölgy, akinek csupán az a kikötése, hogy őt csakis magáért szeressék.

— No, ha egyebet nem kíván...

— Most pedig, miután rendben vagyunk, tudomására kell adnom az ügynöki díjaim nagyságát: öt százalék a hozományból és 500 frank letét. Meg van ezel elégedve?

A gavallér válasz helyett elegáns tárczát vett elő, kivett egy száz frankost és letette az asztalra:

— Tessék egy kis előleg.

Az ügynök a bankót mindkét oldalán figyelmesen vizsgálgatja, aztán az asztal fiókjába teszi azt, majd feláll és Hektort az ajtóig kíséri.

— Uram, megbizhat bennem — mondja az ügynök. — Az ön sorsa a legjobb kezek közt van. Majd írok uraságodnak.

Hektor eltűnik éppen olyan eleganciával, mint ahogy érkezett.

Alig távozott ő sz egyik ajtón, az ügynöki szoba másik ajtaján kiváló pompával öltözött, fiatal és szép hölgy lép be. Gesztenyeszínű haja a legcsábítóbb ragyogó szempárt árnyékolja be.

— Uram — mondja a hölgy, helyet foglalva — egy kis hirdetést szeretnék feladni.

engedve! Mert ott a nyugati műveltség talán még meg is követeli a kisebbségtől, hogy az ország törvényeit, jogait az erőszakoskodó többéggel szemben még ily eszközökkel is megvédhesse a kisebbség.

Hát bizony joga van ezt megvédeni az ellenzéknek nálunk is. Nem csak joga, de kötelessége. — Kötelessége főleg most, amidőn hazánknak védereje, gazdasági jövője és egész közigazgatási élete válság előtt áll.

De nemcsak a képviselőházi ellenzéknek, hanem magának a parlament többségének sincs joga pusztán bizalmi okokból a képviselőház jogkörét korlátozni.

A politikában vak bizalomnak nincs helye! Nincs helye főleg azok részéről, akik már vakon bíztak Bánffyban és Széll Kálmánban épp úgy, amint föltétlenül bíznak ma Tiszában.

A legsimábban tehát úgy bontakozhatunk ki ebből a készülődő kaoszból, ha Tisza a házszabályok módosítására benyújtott indítványát visszavonja.

Az engedékenység, a politikai előrelátás még nem a gyengeség jele. Indítványának visszavonásával Tisza István legfőleg azt igazolja be, hogy a törvényen alapuló jogrendet nem akarja egyszerű párthatalmi kérdéssé súlyosítani.

Ezzel átnyújt egy írást, amelyet az úgynök figyelmesen elolvas:

Gazdag házasság.

Fiatal, árva özvegyasszony, akinek nagy vagyona van, fiatal és erőteljes ur-emberhez feleségül menne, ha az illető rangbeli ur. Levelek és fényképek E. N. czímen a párisi főpostára.

— Madame — szól az úgynök, — csekély fáradsággal megtalálom azt, akit ön keres. Több kiváló család sarjadéka van nálam előjegyezve s ezek bármelyike boldog lenne, ha ilyen elragadóan bájos hölgygyel oszthatná meg az életet.

— Uram — feddi könnyedén elpirulva a hölgy — én nemcsak boldog családi kört keresek, hanem főképen rangot, amely társadalmi pozíciót szerezne a vagyonomnak.

— Madame, engedje meg, hogy az úgynököm közé felvegyem önt. A becses neve?

— Euphrasie Noel.

— Hány éves?

(A hölgy elpirul.)

— Helyes, mondjuk 23 éves; ez megfelel, nemde? És a vagyona?

A hölgy gyorsan válaszol:

— 50,000 frank évjáradék ingatlanokban és állampapírokban. Valamennyi szabályszerű ajándékozásból ered.

Az úgynök felpillant.

— Madame, az én cégemnél szokásos, hogy 10 százaléka a hozománynak és 500 frank óvadék engem illet.

Válasz helyett a hölgy check könyvet vesz elő a zsebéből és arany írónal kitölti

A hazug számológép.

— Kiállító iparosok mozgalma. —

— november 4.

Hieronymi miniszter tegnap kelt rendeletével, december 31-én becsukhatja a Kereskedelmi Muzeum városligeti állandó kiállítását. Intézkedésének indoka az, hogy igen kevesen látogatják és így sem az iparosoknak, sem a közönségnek nem érdeke eme költséges kiállítás további fenn-tartása. A miniszter urnak számadatok is állanak rendelkezésére és ezek szerint igazán gyér is a látogatás. Ez a statisztika azonban éppen olyan felületes, mint a legtöbb statisztika.

Ugyanis a kiállítás bejáratánál egy számoló géppel ellátott rekeszes ajtó van, két oldalt azonban bátran mehet be a közönség. A látogatók legnagyobb része az oldal bejáratokon jár be, mert itt gyorsabban és fennakadás nélkül mehet és így a középső ajtó számoló gépe a közönség alig egy tizedét mutatja. Tény az, hogy a kiállítás igenis látogatott volt, nagy haszonnal járó a tehetséges iparra és rendkívül előnyös a vásárló közönségre. Hogy mégis becsukják egy tényleges állapotnak meg nem felelő statisztika alapján, ez megint a mi nagy iparosaink élelmességét illusztrálja a kisiparosok ügyefogyottságával szemben.

A nagyiparosoknak fontos érdeke: a kiállítás becsukása. Mert a reklám nagy dobójával fogják vevőiket, úgynökeik ügyességével és üzleti hírnevük megtévesztő bizalmával. A kisiparos ezzel szemben védtelen. Reklámra nem telik, úgynököket nem fizethet, örül ha maga meg tud élni és kisarányu műhelyének hire alig terjed túl a szomszéd ház konkurrens üzletéig.

a lapot, amelyet aztán kitép és átad az úgynöknek.

Az úgynök olyan alázatosan, tiszteletteljesen kíséri az ajtóig a hölgyet, hogy valószínűleg zavarba ejti a klienst.

— Bizzék bennem, madame, szerzek én önnek gyönyörű czimert, amelyet bearányozhat. Majd levelet méltóztatik kapni tőlem.

Néhány nappal később Hektor de Puynalé és Euphrasie Noel levelet kapnak az úgynöktől. Az első levél így szól:

Szíveskedjék holnap délelőtt engemet felkeresni. Megtaláltam a fiatal örökösöt.

A második pedig:

Méltóztatásuk holnap d. e. 11 órakor pontosan meglátogatni; megtaláltam a czimert, madame.

Euphrasie hevesebben érzi dobogni a szívét. Tehát teljesül leghőbb vágya.

Hektor három pohár abszinthet ivott; végre tehát gazdag lesz ismét.

A meghatározott órában mindketten megjelentek az úgynök irodájában s az úgynök, hátradőlve karosszékében, a házasságra gondolt, amely mindhármat boldoggá fogja tenni.

Hektor lehajtotta a fejét és a lovaglopálczájával csapkodta a nadrágját. Euphrasie félrefordult s megőrizte arcán a fátyolt. Végre felemelte Hektor a szeméit és Euphrasie is beleegyezett abba, hogy reá nézzen és fellebbentse a fátyolát. Ebben a pillanatban kettős kiáltás hangzik el.

— Paméla!

— A parancsnok!

Neki egyedüli fegyvere ebben az ezer fűrgő kézzel, nagydobbal és hirtel harcoló versenyben: áruinak jósága, csinija. A kiállítás igen alkalmas arra, hogy az ügyes, lelkiismeretes és izléses iparos érvényesülhessen. Mert a közönség látja a versenyző mesterek czikkeit, azt veszi meg, ami legtetszetősebb, legtartósabbnak látszó és legalkalmasabb.

Nem kell megfizetnie a régi cég hírnevét, nem félhet az ügyes ügynökök becsapásától, mert előtte kínálkozik a cikkek nagy sokasága, az összehasonlításra vételár, megfelelés és tetszetőség tekintetében.

Allami érdekünk, hogy elnyomott és csekély erejűknél fogva versenyezni nem képes iparosaink ügyessége érvényesüljön, hogy a közönség izlésének megfelelően és olcsón vásárolhasson. Mire való tehát ezt egy félív miniszterpapiírra irt rendelettel lehetetlenné tenni? A lelkiismeretlen iparosok érdeke ez csupán. Tessék ezeknek az uraknak nemcsak ügynökeik légióit, üzleti híreket vinni be a gazdasági küzdelem síkjára, tessék versenyezni lelkiismeretes, izléses és olcsó munkával, ha ebben a küzdelemben verik a kisiparosokat, a győzelem a tisztességes ipar diadala lesz és a közönség érdeke. De egyszerűen elvágni a gordiusi csomót, megbéklyózni a versenyt, lehetetlenné tenni az ügyességével és szak tudásával harcoló ellenfeleket, ez lehet érdeke egyeseknek, de éles ellentéte a tisztességes verseny fogalmának és a vevőközönség érdekének. A versenyről leszorított kiállító gyűlésen fognak állást foglalni a miniszter sérelmes intézkedése ellen és memorandumban fogják kérni Hieronymitól a rendelet visszavonását. Mi bizunk a miniszterben, hogy belátván intézkedésének káros voltát,

Minő találkozás... Régi ismerősök mind a ketten Paméla egy penziótulajdonosnő leánya volt a Montmartre utczában és elbájolta mosolyaival az idegeneket, akiket odacsábított a cégér „családi étkezés.” Hanem esténként a table g'hôte átalakult kártyabarlanggá, Hektor volt az állítólagos parancsnok, az ügyes kártyás, aki a szép leány szeméitől elvakított játékosokat kifosztotta.

Rövid zavar után Paméla és a parancsnok hangosan felkaczagtak és barátságosan kezelték egymással.

— Hát te vagy?

— Te?

Az úgynök elképedve nézett reájuk, mint olyan ember, aki a sült galambra várt és téglá esik a fejére.

A parancsnok végre is határozott, kártyát nyújtotta Pamélának és vidáman az ajtó felé indult vele.

Hanem az úgynök dühösen utánuk rohant:

— Hát az én négyszáz frankom? — kérdezte a hamis bárót.

Hektor de Puynalé büszkén kiegyenesedett és a levegőt verte a pálcájával, miközben azt felelte:

— Elnyerheti ma este a kártyasztalon, ha szerencséje lesz.

Szólt és nevetve távozott, de még visszakiáltotta ezt:

— Magával hozhat még néhány ostobát!

Victorien Carlen.

épen úgy, ahogy jóhiszeműleg a statisztikai adatok megtevése folytán kiadta ezt a sérelmes intézkedést, vissza is fogja vonni, belátván ezen tőle távol eső hiba alapján elkövetett sérelmet. A tisztességes ipar érdeke ez.

Akasztás.

— november 4.

Akasztás volt Debreczenben; egy buta oláh bakát köttetett fel a militarizmus, vagy a „spanyol etikett”, — mindegy; mert egyik épen olyan korhadt maradéka a közpárti osztrákizmusnak, mint a másik.

De hát csak mondjuk, hogy a militarizmus akasztatott, mert rettenetesen megsértette a „forsriff” szerint való fegyelmet az az oláh baka, aki agyon merete lőni földi atyauristenét, a fráter urat, amely őt agyon gyötörte a kicsinyekben nagy, nagyban pedig semmit sem érő kaszárnyarendszerrel.

A lapok megegyeznek abban, hogy a kivégzett katona vad, robusztus ember volt, ki nem tudta megszokni a kaszárnyastilust, sőt állítólag egyszer már a kapitányára is rálőtt. Honnan vették ezt az információt a lapok? A titokba burkolózott hadi törvényszékől, mely egészen az utolsó ítéletig hallgatott.

És miért nem tudták meg a közvélemény lelkiismerete, a hírlapok, hogy katonáknál halálos bűnper van folyamatban egy irni, olvasni sem tudó, agyalágyult közbaka ellen, akit szellemi fogyatkozása miatt katonának sem lett volna szabad bevenni, akinek műveletlen agyát vérig elkeserítette az „ágyvizsgálatot” teljesítő mindenható fráter ur „humánus” bánásmódja és felébresztette benne a vadállat ösztönét: védekezni egy másik vadállat ellen?!

Vajon megfigyelték-e az elmeállapotát annak a bakának a hadi törvényszék bírái? Vajon utána jártak-e annak, hogy nem bűnbakja volt-e a kaszárnya életnek, aki az örökös szekatura miatt, ahelyet, hogy öngyilkossággal fejezte volna be egyenruhás pályafutását, agyon merete lőni gyötrelmeinek okozóját, a mindenható fráter urat?!

Ezekre nincs felvilágosítás katonáktól, mert a haditörvényszéknél nincsen a vádlottnak védőügyvédje, a nyilvánosság, mely az igazság kuforrása, ott ismeretlen világ-rész. Mert ha egy védőügyvéd működik a kivégzett baka mellett, talán olyan enyhítő körülmények merülnek föl, melyek kizárják a halálbüntetés kimondását, egy nem forsriff szerint ítélő orvosi tanács még azt is megállapítja, hogy szellemi fogyatkozása miatt az a baka, ingereltetvén a felfogása szerint méltatlan bánásmód által is, nem volt teljesen beszámítható állapotban, mikor tettét elkövette.

De katonáknál a vádlott teljesen magára hagyva áll, védekezését is csak az előírt szabályok szerint szabad előterjesztene, ha ugyan védekezni tehetségében áll, a hadbíró kötve van a „spanyol etikett” középkori paragrafusához, ily körülmények között nem csoda, ha nem láthat enyhítő körülményeket.

Tisza miniszterelnököt az „erős kéz” emberének hívják, miért nem mutatja hát az erős kezét ott, ahol kellene? Miért nem valósítja meg híres kezével a katonai büntető eljárás reformját, miért tűri azt, hogy a művelt magyar nemzetet megelőzze e tekintetben a műveletlen orosz is?

Vagy neki is parancsol a spanyol etikett?

Az ítélet végrehajtása.

Elvégeztetett! A bűn elvette büntetését. Kristai Traján halállal lakolt azért, mert hátulról orozva megölte a felebbvalóját.

Isten nevével ajkán lépett a bitófa alá s utolsó pillanatában áhitattal csókolta meg a keresztet.

Aztán... elvégeztetett.

Az utolsó éjszakáról és a szomorú megrendítő aktsuról munkatársunk az alábbiakban számol be.

A siralomházban.

A Pavillon laktanya hátsó részében egy másfél emeletes különálló épület van ezzel a felirással: Arrest-Gebeude.

Ennek az épületnek felső részében volt a siralomház. Ott ült Kristai Traján és imádkozott.

Azóta, hogy Papp János g. kath. esperes tegnap délelőtt felkereste és négy órán keresztül beszélt az elítéltnel, azóta a vad, szilaj ember megváltozott és imádkozott, meg sirt.

Délután néhány hírlapíró volt a siralomházban, kiknek azt mondta, hogy bizik a kegyelemben.

Este a pap ismét felkereste és fél tíz óráig volt nála.

Azután a prófusz vacsorára pécenyét és szőlőt hozatott Kristainak. Mindkettőből evett egy keveset.

Vacsora után megmosdott és lefeküdt. Nyugodtan aludt egész hajnali fél négyig.

Az utolsó órák.

Mikor felébredt, első kérdése az volt:

— Megjött a kegyelem?

Tagadó választ kapott. Aztán felkelt, megmosdott, tiszta ruhát vett és felöltötte a sötétszürke ruhát.

Felöltözés után sirt, zokogott keservesen.

Csakhamar megérkezett a pap, kivel az utolsó perzig imádkozott.

Kivégzés előtt.

Még alig pirkadt a hajnal, már nagy tömeg lepté el a Pavillon környékét, de a kaszárnyába csak az ezredes engedélyével ellátott kevés számú ember mehetett be.

A siralomháztól mintegy hatvan lépésnyire van az a kőkerítéssel körülvett udvar, melyen a bitófa állott.

A bitófát az éjjel állította fel Bali Mihály hódér, ki két pribékjével tegnap este érkezett meg.

Reggel fél hétkor megérkezett az adjutor Wrani őrnagy Bécsből, aki a jelenleg távollevő debreczeni hadbíró helyettesíti.

Bali Mihály mosolyogva érkezett két pribékjével Gold Károlyival és Herman Mátyással. — Kiszedték a köteleket, bontogatták s előkészítették a borzalmas munkához.

Háromnegyed hétkor megérkezett a katonai kirendeltség, a két század és négy-szöveget alkottak a bitó körül. A parancsnok nemes Tschusner őrnagy volt.

A jegyekkel bebocsátott közönség a katonai kordonon kívül maradt.

Ezalatt a siralomház előtt a kisebb katonai csoport állott fel s várt, hogy a halálra ítélt megjelenjék.

Az utolsó ut.

Pont hét órakor szólalt meg a siralomház falára erősített halálsengő. Kristairól a bilincseket levették. Azt hitte, kegyelmet kapott.

A prófusz így szólt:

— Legyen erős, mennie kell.

Kristai nagyot sóhajtott és utnak indult.

A szomorú menet egy őrmesterből, egy káplárból, egy őrzetéből és 18 közelegényből állott, kik négyszögben vették körül, a pap és a prófusz közt lassan haladt a bitófa felé. Mikor a bitófa udvarára értek épen az ima utolsó szavait mondta a pap:

... imádkozzál éretünk, bűnösökért most és halálos órákon. Amen.

Az elítelt halkán, de tiszta, érthető hangon mondta az imát.

A kivégzés.

A menet a bitófa előtt állott meg. A hadbíró német nyelven olvasta fel az ítéle-

tet, majd egy őrmester magyarul tolmácsolta, de bizony a tolmács sem tudott magyarul s alig lehetett megérteni, hogy mit beszélt.

Aztán átadták a hóhérnak Kristait, ki a pap figyelmeztetésére előre lépett.

A két pribék megkötözte a kezét és felvezették a bitófa lépcsőjére.

Míg a lábára erősítették a hurkot, a pribékeket kérte, hogy gyorsan végezzenek. Aztán így szólt a hadbíróhoz:

— Még egyszer kérem, herr major, adjon kegyelmet.

Választ persze az utolsó kegyelemkérésre sem kapott. Akkor a pap felé fordulva mondta:

— Isten áldja meg!

A pap odanyújtotta a keresztet, Kristai megcsókolta.

A hóhér ekkor a nyakára illesztette az elítéltnel a kötelet. A pribékek kivették lába alól a hámosót, megfeszítették a lábára erősített kötelet, Bali pedig egy létrára állva befogta a Kristai szemét és betakarta az elítéltnel már kékülni kezdő arcát.

A pap elfordulva az akasztófától, halkán imádkozott, a jelenlevők pedig megindultan hallgatták az imát.

Az ezredorvos aztán megvizsgálta a felakasztott embert és negyedfél percz múlva konstataulta a halált.

Tschusner őrnagy ismét vezényelt, Papp János esperes pedig kezében a feszülettel, beszédet mondott a katonáknak.

A beszéd után imát mondott a pap és a kürtös lefuvásával a szomorú aktus végét ért.

Bali, kinek ez az 53. akasztása, háromnegyedóra múlva levette a bitóról a holttestet. Hordágyon a délelőtti folyamán a katonai kórház halottas házába vitték, honnan ma temetik el.

Bizottsági tagok választása a megyében.

— november 4.

Rásó Gyula alispán november 10 ére tűzte ki a megyebizottsági tagok választását.

Hajdúvármegyében a választást az új rend és beosztás szerint fogják eszközölni, az alábbi sorrendben:

I. Földesi kerület. Választ 1 bizottsági tagot 6 évre. A megbízásuk lejár: Ványi Lajos, Gy. Kerecs Imre, Balásházy Gyula, Fodor János és Boros Lajos megyei bizottsági tagoknak. Választási elnök lesz Ványi Sándor, helyettese Balogh Sándor.

II. Nádudvari kerület. A megbízásuk lejár Rásó Gyula, Pap Sándor, Acs Nagy Sándor és Ludány Géza bizottsági tagoknak. Most az új beosztás értelmében nem választ.

III. Püspökkladányi kerület. Kilépnek Kéri Lajos és Baranyai Lajos, aki meghalt. Választani fog 4 bizottsági tagot 6 évi megbízással. Választási elnök Kiss Ferencz, helyettese Balogh Sándor.

IV. Kabai kerület. Kilépnek ifju Nagy Lajos és Bálint Imre. Választ 5 bizottsági tagot, négyet 6, egyet 3 évi megbízással. Választási elnök Dávidházy János, helyettese Bartha Lajos.

V. Hajduszováti kerület. Kilépnek Jakucs Sándor és Szücs Ferencz. Most 2 bizottsági 6 évi megbízással. Választási elnök Jakucs Sándor, helyettese Nádházy Béni.

VI. Tetétlen-mikepércsi kerület. Kilépnek Orosz István és Pápay János. Most 2 bizottsági tagot választ 6 évi megbízással. Elnök Piacsek Sándor, helyettese Béri Dániel.

VII. Balmazújváros alsó felsőjózsi kerület. Kilépnek Kovács Ferencz és Gyórfy István. Most választ 2 bizottsági tagot 6 évi megbízással. Választási elnök Ilyés Endre helyettese Toronyi János.

NAPI HIREK.

Tisza István üdvözlése.

— november 4.

Reichmann Ármint urnak az a véleménye, hogy Tisza miniszterelnök az olasz borvám-provizorium megkötésével a hazai bortermeletés érdekeit megvédte és nagyban elősegítette.

Igaz ugyan, hogy Reichmann Ármint ur nem bort, hanem burkolat köveket szállít a kormány építkezéseihez és valószínű, hogy vajmi keveset törődik a borvám szerződéssel, de hát mégis csak illő és hálás dolog és elis várható egy törzs mameluktól, hogy üdvözlje valamelyes formában a mindenható hatalom fő-fő muftyát.

A Debreczeni kereskedelmi Csarnok választmánya mint az alábbiakból kitűnik, magáévá tette a Reichmann ur felfogását.

A Kereskedelmi Csarnok választmánya tegnap délután ülést tartott, melyek leglényegesebb tárgya Reichmann Ármint v. tag indítványa volt az olasz borvám provizorium tárgyában a kormány elnökéhez intézendő bizalmi üdvözlés volt. — A Csarnok választmánya Szávay Gyula alelnök javaslatára ez ügyben következő táviratot intézte gr. Tisza István miniszterelnökhöz:

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok választmánya magáévá tette a kebeléhez tartozó barkereskedők és termelők indítványát, tiszteletteljes üdvözlésével köszönti Nagyméltóságodat azon siker alkalmából, melyet a hazai bortermeletés és kereskedés javára az olasz borvám provizorium megkötésénél elért s melynek kedvező hatása az üzleti élet terén már is érezhető.

Teljes bizalommal fejezi ki a testület egyszerűsággal azon reményét és várakozását, hogy Nagyméltóságod és a kormány a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés előkészítő munkáit is hasonló erős és szerencsés kezekkel fogja végezni s nehéz viszonyok közepette is gondoskodni tud arról, hogy a nemzetlétfentartó munkásságának anyagi alapjai és keretei biztosítottassanak.

— **Huszonöt éves szolgálati jubileum.** Magyaróssy Ferencz dohánygyári felügyelő e hó 8-án tölti be 25 éves szolgálati jubileumát. Az érdemes tisztviselő kártársai ez alkalomból a jubiléus tiszteletére a Bikában társasvacsorát rendeznek.

— **Tizedik gyógyszer-tár Debreczenben.** Debreczen városában ezidő szerint kilencz gyógyszer-tár van. A tizedik gyógyszer-tár felállítását már több ízben kérelmezték, de a miniszter nem engedélyezte. A múlt évben Kóczyán Dezső hatvani gyógyszerész kérte a minisztert, engedélyezze a tizedik gyógyszer-tár felállítását a Homokkertben. A miniszter a kérelmet véleményezés végett leküldte

Debreczen hatóságához. Sem a közegészségügyi bizottság, sem pedig a közgyűlés nem véleményezte a 10-ik gyógyszer-tár felállítását, miután azt szükségtelennék tartja. Mégis tegnap legnagyobb meglepetésre leérkezett a városhoz Tisza István belügyminiszter leirata, melyben tudatja, hogy Kóczyán Dezső gyógyszerésznek megadja a jogot, hogy Debreczenben gyógyszer-tárt nyithasson. A miniszter leirata nagy megütközést keltett, mert tiszta dolog, hogy a miniszter a helyi viszonyokkal ismerős hatóságok véleménye ellenére, a protekció révén juttatta gyógyszer-tári joghoz a 10-ik gyógyszer-tár tulajdonosát.

— **A városházáról.** Bászler Károly tb. főjegyző tanácsnok szabadság ideje letevéen, hivatalát elfoglalta.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Guttmann Zsigmond ügyvédet nyiregyházi és dr. Kutassy Sándor ügyvédet h. bősörményi székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **Bakonyi-Tiszáról.** Tisza István miniszterelnök tegnap este tartott beszéde alkalmából a Magyar Hírlap egyik munkatársa fölkereste az ellenzék nevezetesebb tagjait s megkérdezte tőlük, hogy mi a véleményük a miniszterelnök beszédéről. A képviselők nyilatkozataiból közöljük a dr. Bakonyi Samuét, amelyből kitűnik, hogy a függetlenségi párt nem adja fel az eddigi álláspontját. Ime a nyilatkozat:

Lanyhulás semmi irányban nem következett be. A párt állja első határozatát, amelylyel szembe helyezkedik minden oly törekvéssel, amely a házzabályok módosítását czélozza. Természetes, hogy ha erre szükség mutatkozik, a párt az obstrukciótól sem riad vissza.

— **Katonatisztek szemléje.** Ma reggel a tartalékos tisztek felett a hadkiegészítő parancsnokság kiküldöttjei szemlért tartottak. A honvédtisztek a Péterfia-utczai kaszárnyában, a közöztisztek pedig a Pavilon laktanyában gyűltek össze a szemlére. A honvéd pótsemlék november hó 8 és 9 én tartatnak a Péterfia-utcza laktanyában. Akik a fősemléről elmaradtak, büntetés terhe mellett kötelesek a pótsemlén megjelenni.

— **Esküvő.** Tegnap volt Debreczen egyik legbájosabb szép leányának, Hutiray Palikának az esküvője Székér Ernő tisztviselővel. A polgári eskütét Oláh Imre anyakönyvvezető, az egyházat pedig Wolafka Nándor püspök végezte.

— **Katonai áthelyezések.** A honvédelmi miniszter a debreczeni 2-ik honvédszázadredőtől Buzás Elek főhadnagyot a szegedi 3-ik, Reich Árpád főhadnagyot a varasdi 10-ik huszárezredhez helyezte át.

— **Előljárásági ülés.** Az ipartestület előljárásága tegnap délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében Tóth Kálmán elnöklete alatt rendes havi ülést tartott, melyen a szakosztályok jelentéseinek kívül már ismertetett folyó ügyeket és kamarai átiratokat tárgyaltak.

— **Népfölkelők nyilvántartása.** Az 1885. és 1886. ik évben született fegyvernélküli népfölkelők összeírása megkezdődött Debreczen város katonai-ügyosztályánál. Mindazon ifjak, akik ez években születtek s nem soroztattak be katonának, a fegyvernélküli népfölkelők osztályába fognak be-

VIII. Hajdusámson-tóglási kerület. Kilépnek Stern Mór, Magyar János és Zicherman Jakab. Most választ 1 bizottsági tagot 6 éves megbizatással.

IX. Tiszacsege-egyeki kerület. Kilépnek Tury Péter, Kardos Géza s Dévics Lajos. Most nem választ.

X. Hajduböszörményi kerület. Kilépnek Lóki Sándor, Kelemen Gábor, Szabó András, Győrössy Imre, ifj. Kövér Pál és Sívágó Gábor, aki meghalt. Most négy alkerületre oszlik és pedig: Első választó kerület választ 5 bizottsági tagot, négyet 6, egyet 3 évi megbizatással. Választási elnök lesz Lévy Márton, helyettese Gál Bertalan. — Második alválasztó kerület ugyancsak 5 bizottsági tagot választ, négyet 6, egyet 3 évre. Választási elnök: Papay Károly, helyettese U. Szabó Antal. — Harmadik alválasztó kerület 5 bizottsági tagot, négyet 6, egyet 3 évre. Választási elnök Győrössy Mór, helyettese U. Szabó Lajos. — Negyedik alválasztó kerület választ 9 bizottsági tagot, ötöt 9, négyet 3 évre. Választási elnök Szolnoki Garzon, helyettese Kelemen Gábor.

XI. Hajduszoboszlói kerület. Kilépnek: Horog Sámuel, K. Kovács József, Oláh Miklós, Csanádi István, Borbély Sámuel, Czeglédi Lajos. Most választ 4 alválasztó kerületre osztva 19 bizottsági tagot. Az első alválasztó kerület 4 b. tagot 6 évi megbizatással. Elnök dr. Baltazár Dezső, helyettese Sági Ferencz. — A második alkerület 5 b. tagot, háromat 6, kettőt 3 évre. Elnök Padrah Sándor, helyettese Oláh Miklós. — A harmadik alkerület választ 4 b. tagot, háromat 6, egyet 3 évre. Elnök Fekete Sándor, helyettese Váci Ferencz. — A negyedik alkerület választ 6 b. tagot, háromat 6 és háromat 3 évre. Elnök Fogthü János, helyettese Hetey Ignác.

XII. Hajdunánási választó kerület. Kilépnek ifju Nagy Kálmán, Csuka László, Magi Balint, Lente Lajos, Vitéz József, Mór, Sebestyén Miklós, Udvarhelyi József, Mirkó Imre, Papp Lajos, elhalt Ujváry Odón. Most választ 5 alválasztó kerületben 11 bizottsági tagot. Az első alválasztó kerület 2 bizottsági tagot 6 évre. Elnök: Pónzes László, helyettese ifju Nagy Kálmán. — Második alválasztó kerület 2 b. tagot 6 évre. Elnök: Pákozdy Lajos, helyettese Berencs Gyula. A harmadik alválasztó kerület 3 b. tagot, kettőt 6, egyet 3 évre. Elnök dr. Nagy Lajos, helyettese dr. Csuka Lajos. A negyedik alválasztó kerület 2 b. tagot 6 évre. Elnök: Oláh Gyula, helyettese Gaál István. Az ötödik alválasztó kerület 2 b. tagot 6 évre. Elnök: dr. Nagy Gábor, helyettese: Csorvási János.

XIII. Hajdudorogi választó kerület. Kilépnek: Görög Ferencz, Bencze Antal, Farkas Győző, Révész, — Mihály M. Tóth Pál. Most választott az első alkerület 3, a második alkerület 2 bizottsági tagot 6 évi megbizatással.

Az első alválasztó kerületben elnök: Farkas Pál, helyettese: Tóth Imre.

A másodikban elnök: Kömmerling János, helyettese Farkas Győző.

XIV. Hajdudorogi választó kerület. Kilépnek: Varga Gábor, Farkas Gábor, Simon Károly.

Most választ 2 alválasztó kerületre osztva 6 bizottsági tagot, — az első népesebb alválasztó kerületben 3 bizottsági tagot 6 évi megbizatással; a második alválasztó kerületben 3 bizottsági tagot, kettőt 6 évi, egyet 3 évi megbizatással.

XV. Vámospécsi kerület. Ez új kerület. Most választ 3 bizottsági tagot, kettőt 6, kettőt 3 évi megbizatással. — Elnök Harcsarik Géza, helyettese Kohutovics János.

Üzlet áthelyezés.

mákat. Kérem nagyrabecsült vevőimet,

Czipész üzletemet Kossuth-utca 6. sz. alá Boros Testvérek üzlete mellé helyeztem át. Készíték és raktáron tartok legjobb minőségű czipőket és csiz-

Tisztelettel

Lebovits Zsigmond,
czipész és czipőraktáros.

osztályai. E czélból jelentkezzenek a katonasági osztálynál a hivatalos órák alatt.

— **Halálozások.** Tegnap kiutatunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Klein Margit izr. 17 hónapos, Fischer Jakab izr. 56 éves, Szücs Mária ev. ref. 57 éves, Ménes János ev. ref. 72 éves.

— **Gondnokság.** A debreczeni kir. törvényszék Homoki Sándor derecskei lakost gondnokság alá helyezte.

— **Az új főgondnok.** A debreczeni ev. ref. egyházmegye főgondnokává, az elhunyt Nadányi Miklós helyére Fráter Barna derecskei főszolgabíróvá választották meg nagy többséggel.

— **Hadműveletek összeírása.** A m. kir. honvédelmi miniszter az 1905 évben sorozás alá kerülő ifjak összeírását elrendelve, felhivatnak úgy a debreczeni illetőségű, mint városunkban csak ideiglenesen tartózkodó 1884, 1883, 1882 évben született ifjak, hogy összeírásuk végett mielőbb, de legkésőbb november hó végéig a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház emelet 18. 19. sz. szoba) anynyival is inkább jelentkezzenek, mert a jelentkezés elmulasztása esetén a v. dtörvény 35 §-a alapján 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak büntetelni. Személyazonosságuk igazolása végett a birtokukban levő okmányaik (lecsekkönyv, munka- és cselédkönyv vagy keresztlevél stb.) magukkal hozandók.

— **Elveszett a Batthyány-utcán** egy ridikül, melyben egy törvényszéki idézésen kívül egy váltó is benn volt. A megtaláló, ha a váltót a bűnügyi osztályhoz viszi, jutalomban részesül.

— **Gyanus halál.** A közkórház boncztermében tegnap délután Mile Pál rendőrfogalmazó jelenlétében felbonczolták Tóth Józsefné Tizenháromváros-utca 6 számú háznál lakó asszonyt, ki hirtelen halt meg. A bonczolás után megállapították, hogy Tóthné természetes úton halt meg.

— **Lujza hercegnő ügye.** A szajnai törvényszék fölhatalmazást kapott, hogy Magnan és Garnier párisi elmeorvosok segítségével megvizsgálhassa Kóburg Lujza hercegnő elmeállapotát. Az orvosok ma teszik le az esküt.

— **Egy érdekes székely.** György Jakab ikafalvi székely szarfelett beleszeretett a „b” kezdőbetűbe. Tizenhárom gyermekét a következő nevekre kereszteltette: Berta, Berthold, Benedek, Biri, Bertalan, Betti, Bella, Brigitta, Bálint, Balázs, Benjamin, Balthazar, Béla. Ezek közül az első nyolc él, az öt utolsó meghalt. Mint mondják egyebekben is igen ragaszkodik a „b” kezdőbetűhöz. Rendkívül szereti a bort, a buzakenyeret, a babot, báránnyust, bivalytejet, bélszint, borsót, bécsiszületet, bőftököt, barátfület, burgonyát, berbécstokányt, borjuvesét, bőftöt, becsináltat, borovicskát, babszakát. A lovait is így nógatja: „brrr” A „b” betűbe bolondult bácsinak bubánat s betegségmentes boldogságot kívánunk.

— **Karambol talyigákkal.** A Csapó-utcán Csiszár Ferencz gazdálkodó neki-hajtott Juhász Sándor talyigáinak. Az összeütközés következtében a talyiga teljesen összetört.

— **Elosipett szénatolvajok.** A hat-házi csendőrség őrzárata épen akkor kapta meg Kovács Lajos és Fábrián Károly sámsomi lakosokat, mikor ezek Várady János hadházi gazdálkodó szénáját akarták a mezőről elhordani. A két tolvaj ellen a járásbíróhoz tettek jelentést.

— **Tolakodó részeg.** Ma délelőtt tíz órakor Sreiner József részegen bement az Ónodi Mihály polgári biztos lakásába. Ónodi előbb kidobta a részeg embert, mikor aztán Sreiner ismét visszament, a biztos bekísértette a bűnügyi osztályhoz. A nála talált iratok szerint Sreiner pár évvel ezelőtt jogász volt.

— **Érdekes fogadás.** Budapestről értesülünk, az osztálysorsjáték főelárusítóinak nagyszabású reklamozása folytán a közönség kerében heves vita támadt, hogy a most következő sorsjátékban, melyik főelárusítóknak jutnak majd a nagyobb nyeremények. Egy előkelő klubban H. gróf és az ismert Sz. sportman fogadott is 100,000 koronában erre vonatkozólag. Mint tudósítónk írja, az általános vélemény szerint a Kiss Károly és Társa bankháza fogja a legtöbbet nyerni, minél fogva ezen főelárusító sorsjegyei óriási kereslet tárgyát képezik.

— **Gyilkosság borszoból.** A marostorda megyei Szentgericze község lakosai rég híresek verekedéseikről. Olcsó az emberélet. Egy görbe tekintet, egy rossz szó s a csizmaszárból előkerül a kaczor. Tegnap megint gyilkosság történt a faluban. Sárosi Albert odaváló lakos haragudott Bökkösi Jánosra, mert az feljelentést tett ellene. Tegnap délután a sors megint összehozta őket, összekaptak, ennek rendén aztán Sárosi előrántotta kacrárt s úgy megszurta Bökkösit, hogy rövid szenvedés után meghalt. A gyilkosság hírére a községi előljáróság azonnal közölte a baczkamadarasi csendőrőrsrel, honnan egy őrsvezető ment ki a helyszínére s Sárosit nyomban letartóztatta.

TAVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 4. A képviselőházban ma Tisza indokolta meg a házszabály revízióra vonatkozó indítványát.

A jobb oldalon tapsoltak, a bal oldalon zajongtak. Elég tisztes csendben hallgatták volna a szót, ha indokolt volna. **Soha ilyen rideg, sértő formában senki sem ütötte arczul a parlamentet, mint ma Tisza.**

Nem tartotta érdemesnek a ház előtt az indokolást. Elmondotta véleményét a pártban és neki elég a párturalom. Alkotmányos rend, parlamentáris kormány nem szükséges. Fő a többség akarata, a házra nem ad semmit sem. Míg a pártklubban óróhosszat beszélt, addig a házban két percig, ez is tele tartalmatlan, üres frázisokkal.

Beszéde végén az ellenzékéről ez a közbeszólás röpült feléje: „romániai petroleummal kellene felrobbantani”.

Tisza után Kossuth Ferencz szólalt fel, akit az ellenzék nagy rokonszевvel fogadott.

Miután a házszabály revízióra vonatkozó indítványhoz nem lehetett hozzászólni, az elnök Kossuth Ferencznek nyilatkozatra adott engedélyt.

Nyilatkozata egy pár velős mondatból állott, többet az elnök meg sem engedett volna, de abból is megérthette a komány, hogy komoly napokra számíthat és ezek végnapjai is lehetnek.

Kossuth beszéde után Polónyi Géza indítványára az elnök elrendelte a névszerinti szavazást. A jegyző a „g” betűt huzta ki. Az ellenzék padsoraiból, felhangzott „gazzság”!

A szavazás nyugodtan folyt. Az ellenzék megéljenezte népszerűbb tagjait. Abaffy Ödön a házszabályrevízió mellett szavazott. Eljen a legjobb mameluk! kiáltották a néppárttól, a múlt héten kilépett hon-

atya felé. A kormánypárt a szavazás eredményét éljenezte meg.

Tisza indítványa mellett **216-an, ellene 104-en szavaztak** és így a házszabályrevízióra vonatkozó indítványt 112 szavazattal napirendre tűzték. A szavazásról 129 képviselő hiányzott.

Polónyi Géza azt indítványozza, hogy a javaslatot holnap tűzzék napirendre.

Tisza István: T. ház!

Olay Lajos: Megint vissza akarja szivni.

Tisza István: Én is azt mondom, hogy a bizottság mielőbb kiküldessék.

Olay Lajos: Nem arról van szó.

Tisza István: Polónyi indítványát nem fogadom el, mert a javaslatot holnap tárgyalják.

Polónyi Géza: Ezen fényes szónoklat után visszavonja indítványát és csatlakozik Tiszához. Elnök kimondja, hogy az indítványt holnapra tűzi ki napirendre.

Ezután áttértek a Rába szabályozásának kérdésére.

Rákosi Viktor: Tiszát kellene szabályozni, nem a Rábát.

Budapesti árutözsde.

— nov. 4

Buza őszre	10—
Buza tavaszra	—
Rozs őszre	7 86—
Rozs tavaszra	—
Tengeri őszre	7 42—7 43
Zab	7 14—7 16
Arpa	—

TÖRVÉNYKEZÉS.

Fenyő Sándor ügye. Fenyő Sándor, akinek a büntetését a tábla hat hónapra szállította le, tudvalevőleg az államrendőrség felügyelete alatt van. Mióta Soós bíró megszökött, a rendőrség nagyon aggódik Fenyő S. miatt. Most az ügyészséghez fordult és arra kérte: intézkedjék, hogy a rendőrség megszabaduljon az őrizés terhes feladata alól, mert nem is igen vállalhat felelősséget aziránt, hogy Fenyő alkalomadták ki ne játszhatná még a legéberebb őrizetet is. A királyi ügyészség ennek következtében azt az indítványt terjesztette a törvényszék elé, hogy tartóztassa le Fenyőt. A bíróság az ügyészség indítványát tárgyalta is és elutasította a kérvényt azzal a megokolással, hogy a királyi tábla egy ízben már határozott a letartóztatás kérdésében és pedig úgy, hogy óvadék ellenében Fenyőt ideiglenesen szabadon bocsátotta, ilyen körülmények között a törvényszék sem látja szükségesnek Fenyő letartóztatását.

SZINHAZ.

Enyingi Török Bálint. Szatmáry Zoltán pályadínyertes drámája, „Enyingi Török Bálint” ra nagy ambícióval készül a színtársulat. Makó Lajos igazgató fényes kiállításban hozza színre az érdekes meséjű darabot s Szücs Mihály Debreczen város történelme cz. munkájának fametszésű alapján megfesteti a jelenlegi nagytemplom helyén volt Szent-András templomot is, miután a darab második felvonása e helyen játszódik le. Az e hó 27 én bemutatóra kerülő darab iránt igen nagy az érdeklődés.

Színházi hírek. Ma, pénteken kerül színre Souppé F. 3 felvonásos nagy operettje, a „Boccaccio” a legutóbbi szereposztással. Szombaton lesz a reprise Csiky Gergely 3 felvonásos vigjátékának, melynek a címe „A nagymama”. A vigjáték főbb sze-

repeit Ebergényiné, Szabó Irma, Havasy Szidi, Arday Ida, Kovács Gizella, Csiky László, Palágyi Lajos, Krémer Jenő, Faragó Odón, Csontos Gyula és Virágháty Lajos játszó. Vasárnap lesz a premierje Kampis János 3 felvonás színművének, melynek a címe „Radnóthyé”. A címszerepet játszó P. Menszáros Margit meggyógyulva részt vett a tegnapi „Radnóthyé” színpadi próbáján.

Véres rablógyilkosság

Agyonvert gazda.

— november 4.

Borzalmas rablógyilkosság történt az elmúlt évben Temesszékás község határában. A falutól mintegy háromszáz lépés távolságban eddig ismeretlen rablógyilkosok kifosztották Stefan Trifu jómódu gazdaembert, azután addig ütötték-verték a fejét valami tomba vasdarabbal, amíg szétlecsesant az agyveleje s holtan terült el az országúton.

A holttestet reggel 7 órakor találták meg az országúton. Nyomban jelentést tettek az esetről a lippai csendőrsőrn, ahonnan Barta József csendőrmester sietett ki a helyszínére. Széleskörű nyomozás indult meg, de eddig semmi nyoma a gyilkosoknak. Csupán az bizonyos, hogy a tett elkövetői többen voltak s hogy vadállati kegyetlenséggel végeztek a szerencsétlen áldozattal.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Stefan Trifu jómódu gazdaember tegnap délután átrándult a szomszédos Labasincz községbe, ahol némi követelést hajtott be egyik adóstól. Öreg este lett már, mire eldult a pénzzel hazafelé. Ugy látszik, a rablók a falu alatt várták a gazdát, aki gyanútlanul haladt hazafelé a holdvilágos, őszi éjszakában. Nem volt nála semmi más, csak egy vékony bot. A támadás orozva érthette, valószínűleg látszik, hogy a sáncból ugrottak elő a támadók s valami, vasból való eszközzel hatalmas csapást mértek a szegény ember fejére. Addig ütötték, verték, míg ki nem lecsesant az agyveleje. Azután, amint végeztek az áldozattal, magukhoz vették a pénzt.

Nem nagy összeg, mindössze pár forint lehetett nála, de a lelketlen gyilkosoknak elég volt, hogy érte embert öljenek. A holttestet reggel hét órakor találták meg a járók. — Kihült tetem volt már akkor Stefan Trifu. Feje, arca szinte felismerhetetlen volt.

Megindult rögtön a nyomozás, mely azonban eddig semmi eredményt sem mutathat fel. Barta József csendőrmester keresi a szálakat, melyek a kegyetlen rablógyilkosságnak nyomára vezethetnének, de eddig minden kísérlet meddő maradt.

A községben nagy rémületet idézett elő a gyilkosság. Stefan becsületes, jómódu gazdaember volt. Felesége és gyermekei vannak, akik egész nyugodtan, mit sem sejtve, töltötték el az éjszakát, mert azt hitték, hogy a gazda Labasinccon maradt, amint nagyobb volt a kétségbeesésük reggel. Az éjjeli ór semmi gyanusat nem vett észre és sevélykiáltásokat sem hallott s ebből itt az tűnik ki, hogy orozva támadhatták meg a rablók az áldozatot s mielőtt segélyért kiálthatott volna, örökre elnémitották.

IRODALOM.

Irodalmi jelentés.

Irodalmi viszonyaink rohamos fejlődése következtében lehetségessé vált, hogy olvasó áron értékes művek kerüljenek forgalomba. Olvasó szépirodalmi vállalatunk van is nagy számmal, egyik-másik történelmi, bölcsészeti műveket is tartalmaz, olyan azonban, amelyek az emberi lét fontosabb

kérdéseivel foglalkozó és közérdekű ismereteket tartalmazó műveket is terjesztene, még eddig nincs. Az Ezerjő, egyetemes olvasó könyvtár e hiányt van hivatva, hogy pótolja.

Szellemi életünk terén hova-tovább olyan irányzatok érvényesülnek, amelyek annak erkölcsi alapját mindinkább meggyengítik. Ezen irányzatok némelyike a tudomány tekintélyével vértetteden, szinte ellenállhatatlanul, némelyike pedig a költészet virágos mezében, csak a beavatottak által észrevéve hatolnak előre s kerítik egyre jobban, nagyobb számban hatalmukba a lelkeket.

Szükséges e fejtegetni, hogy csak olyan szellemi irányzatok lehetnek igazak, amelyek az ember lelki terheit megkönnyítik? Már pedig a jelenleg érvényesülni törekvő irányzatok, ha részben akarják is a test terheit könnyíteni, másfelől azonban úgy megterhelik a lelket, hogy a magasba szárnyalni mindinkább képtelen lesz. Bizonyosság erre nézve, hogy a költészet és a művészet ma nem igen alkot valóban nagyot. Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus!

Sokkal szomorubb hatásait tapasztalhatjuk azonban a szóban levő irányzatoknak a magán- és a közéletben. A lélek, ha elzárják előle az eget, a sárban vergődik. A legelső és legsürgősebb feladat tehát ezen veszedelmes irányzatokkal szembeállani és pedig hasonlóképpen a tudomány és a költészet fegyverével.

Az Ezerjő, egyetemes olvasó könyvtár I. sorozatában megjelenő, a következőkben ismertetett művek e feladatot szolgálják.

1. és 2. füzet. Mindenható szeretet. (Teleológia és telepáthia) Tartalmaz: Bevezetés (tévés felfogások) — Gondviselés (Csupán a gondolkodó emberre értékes dolgok a természetben.) — Lelki hatások. (Mathematikai és fizikai bizonyosságok. (A fiziológiai sugarak.) — A lelki hatások és a bibliai csudák. (Oszezhasonlítás). — Mindenható szeretet. (A szeretet szerepe a lelki hatások nyilvánulásánál és a keresztény vallásban.) Irta: Széki Ákos.

3. 4. füzet. A test feltámadása. Irta: dr. Szilvek Lajos, pécsi r. kath. theol. tanár. E becses művében nagytudományu szerző természettudományos alapon, sikeresen fejtegeti, hogy a testnek a biblia szerinti feltámadása lehetséges.

5-8. füzet. Klimius Miklós földalatti utazása. Irta: Holberg Lajos. A világirodalomnak csupán két olyan szatirikus műve van, amelyet minden művelt ember ismer: Cervantes Don Quixotte-ja és Swift Gulliver utazása című remeke. Ezekhez sorozzák a szakértők Klimius Miklós földalatti utazását.

Ezeket kívül még valamely szociológiai mű fog megjelenni s képezik együtt a vállalat I. sorozatát. Az 1. és 2. füzet f. é. november hó végén jelenik meg.

A vállalat egyes füzetei pontosan meg nem határozott időben, de havonta legalább egyszer jelennek meg. A 10-10 füzetekből álló sorozatok előfizetési ára: 5 korona; tanítók, kishivatalnokok, segédlelkészek, kisebb egyházak lelkészei számára 4 korona. Egyes műveket külön nem lehet kapni. Gyűjtők 8 megrendelő után tiszteletpéldányt kapnak.

Az I. sorozatra az előfizetési pénzeket legkésőbb november 20 ig kell alulirott nevére Debreczenbe, Bethlen-utca 60. sz. a elküldeni. Debreczen, 1904 október 30. Kiváló tisztelettel Széki Ákos.

INGATLANOK FORGALMA.

Székelly István és neje Kovács Erzsébet veszik a debreczeni 1573 szíjtkvben foglalt Kétmalom-utca 10. sz. házat Kovács Ferenczttől 9200 korona.

Zabos Adám és neje Fehér Erzsébet veszik a debreczeni 4957 szíjtkvben foglalt 1 hold 1100 négyszögöl ondódi földet a Debreczeni Első Takarékpénztártól 1200 korona.

Csorba András és neje Beretvai Mária veszik a debreczeni 9101 szíjtkvben foglalt 303 négyszögöl majorsági földet Kerekes Géza és neje Papp Annától 1093 korona 80 fillérért.

Lukács Géza veszi a debreczeni pusztá Nagycserei 82. szíjtkvben foglalt 12 hold 1030 négyszögöl kaszálót Csuka Zsigmondné Kálmánczhey Irmától 5400 kor.

REGÉNYCSARNOK.

Pókhálósálak.

Irta: Zboray Aladár.

— Egy jó asszony szerelme bizony csodát tesz, — válaszolta Fülöp, hogy vaskosabban adja vissza a döfést.

— Mariska igazi angyal s őszintén sajnálom, hogy úgy elszakadtunk egymástól. De maga elvitte a huszadik hártárba.

— Azt a helyet kerestem, ahol mágneses a föld, hadd ragadjon a csizmám patkolt sarkához

— Ó, hiszen ha maga azt tette volna föl magában, hogy Nagybelért szerzi meg, ezt is kivitte volna.

Valami végigvonaglott Fülöp arcán. Nem lehetett egészen határozottan megállapítani, mosolygás volt-e vagy valamely izom fájdalmas rezdülése. — Az asszony célzása nagyon is világos volt, hiszen Nagybetlér volt a Vajdáék birtoka.

Nagyon világos volt a célzás, pedig az asszony igazán önkénytelen mondta, csak úgy szólás mondásképpen.

— Attól még messze vagyunk, hogy Nagybetlérrel egy napon lehessen említeni Kérészfalvát.

Csodás, de ezt meg az asszony érezte célzásnak s előntötte az arcát a pir s így válaszolt:

— Ugy hallom, Mariska még sokkal szebb, mint leánykorában, meséket mondanak a szépségéről.

— Csakugyan, ő is előnyére változott.

— Ha tudnám, hogy igazán nem haragszik rám Mariska, fölkeresnök az urammal.

— Ha tudná, hogy hányszor emlegeti, bizony megenné.

— Most miért nem jött föl magával? — El nem mozdul a gyerekei közül. A szép Nusi fölsőhajtott:

— Boldog asszony! Csodás dolog, miért érzett valami elégtételfélét Fülöp Tóni erre a sóhajtásra. Miért esett jól neki az, hogy Gondosnének nincsenek gyermekei.

Azután kezét szoritottak egymással. (Szórakozottságában a beszélgetés alatt öntudatlanul lehuzta az asszony a jobb kezéről a keztyűjét) Fülöp Tónin végig szaladt a hideg, hogy érintette azt a bárszonyos kezét. És ez a furcsa érzés nem akart kitakarodni a fejéből. — Csak nem szeretheti ezt az asszonyt, hisz a feleségét szereti, miért hat mégis reá? Még hogyan is szerethetné, amikor egyszer már kiparancsolta a szívéből.

Az asszony nem érzett semmi különöst, csak amikor újra meglátta az urát, akkor sóhajtott föl boldogan s magában konstatálta, mennyivel csinosabb, daliásabb,

kedvebb (n)l az ó ma, mint az eg-
kori gazdasági gyakorrok.

Egy hét sem telt belé s meglátogat-
ták Gondosék Fülöpéket. Akkor valóság-
gal tántetett a boldogságával mind a
kettő. Fülöp ragyogó szemmel nézett a
feleségére, Nusi pedig úgy rendezte, hogy
a két férfi egymás mellé kerüljön.

Hanem amikor a kocsiba segí ette
Fülöp a szőke asszonyt, egyszerre csaknem
megragadták egymásnak a kezét. Összesik-
lott a két kéz, egymásba mélyedtek az
ujjak s alig akarták elereszteni egymást.
Pedig egyik sem gondolt az ilyen léhás-
kodásra.

Lássátok, ilyenkor mindig jobban rá-
barkolódnak azok a láthatatlan pókháló-
szálak a szivre s olyankor belerándul az
egész ember.

Fülöpék természetesen viszonzták
egy héten belül a látogatást s ezentul
hamar összeszoktak újra. És mentől gyak-
rabban látták egymást Fülöp és a szép
Nusi, annál gyöngédebbek voltak a hités-
társukkal.

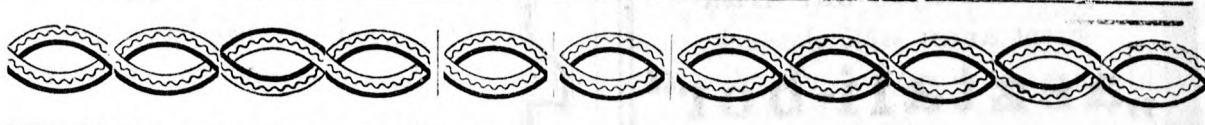
Valami kétségbeesetten gyöngédked-
hetném fogta el mind a kettőt. Mintha
mindegyik kárpótolni kívánta volna a
maga pártját azért, amit gondolatban vét-
ett ellene.

Csak éppen az a baj, hogy ilyen
öntudatos gyöngédség mindig valamely
keserűséget lop a szivbe, ha nem más
fajta, legalább azt, miért kell erőltetni a
szeretetet.

(Vége köv.)

A gázkandallóval való fűtés

a legjobb, legbiztosabb és legjobban szabályozható,
nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,
nem rontja a levegőt,
disziti a lakást
nem drágább a fatűzelésnél.
Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár
Részvénytársaság
Budapest—Köbánya.

Ezredéves
orsz.
kiállítás: disz-
oklevél.

égsszesz- és
villamos
csillárok
a legegyszerűbb
kiviteltől a lepszaza-
rabbig.

Petroleum-lámpák!

Stilszerű újdonságok!
Fém- és diszműtárgyak.

Valódi Király-olaj
a legjobb biztonsági
petroleum.

Debreczen: Simonffy-utca.

Legjobb
gazdasági lópokrócok
leszállított árak mellett
beszerezhető
Wiener Adolf
ponyva és zsák üzletében.
Kossuth-utca 27. szám.

Kitűnő borok.

Homoki asztali 1 liter	26 kr.
Kövidinka 1 "	28 "
Kadarka 1 "	28 "
Hegyi asztali 1 "	32 "
Homoki Rizling 1 "	35 "
Ménesi Siller 1 "	35 "
Szegzárdi vörös 1 "	40 "
Magyarádi 1 "	40 "
1901. évi Rizl 1 "	44 "
Ezerjő 1 "	50 "
1885. é. sz.-hidi 1 "	66 "

Váray József kereskedésében
Debreczen, Piacz, városi uj bérház.

Gyász ruhák 6 óra alatt elkészítetnek.

Csalódik Ön!

ha azt hiszi, hogy maradék üzleteket és egyéb alkalm-
áruházaknak címzett boltokat kell fölkeresni, ha téli
meleg alsórúháakra, harisnyákra, kesztyűkre; kész szövet és
barchet aljakra és csinos blouzokra van szüksége, mert
mindezen cikkek

Stein László

Kenyér-piaczon levő, friss árukkal felszerelt és a palotába
ujjonnan áthelyezett rőtös üzletében a legdivatosabb és leg-
legjobb anyagokból bámulatos olcsón beszerezhető: téli
kendők, paplanok, flanellek, barchetek, ágyterítők, flanell
takarók, vásznak, kanavászok, posztók és szövetek nagy
választékban.

Selyem és delain kendők szép kivitelben

Téli flanell és triko meleg ruhák

Plus és haraszt kendők nagy választékban.

Apró hirdetések.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

TAKARITÓNÓ lakásért és némi fizetésért felvétetik, Hunyadi-utca 20.

BOLDOGKERT II-ik járásban egy nyilas föld eladó. Értekezhetni helyben 69. szám alatt.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és a fehér literjét 30 krajczárért, a verest 40 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és esemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Kardos László

Kossuth-utca 9. sz.

Hazai gyártmányok étkezőterítékek, minden faj törlek, ing és ágynemű vásznak, törülköző különleges vastag és terjedelmes kikészítésben.

Szőnyeg,

✱ függöny, butorszövet, ✱ linoleum

● raktárunkat, saját házunkba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| foizletünk emeti helyiségeibe helyeztük ||

A még raktáron levő szőnyeg, függöny, butorszövet, ág- és asztalterítőket ameddig a készlet tart

✱ leszállított árak mellett ✱ árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

Legjobb hírnévnek örvend

RÉVÉSZ ZSIGMOND

KALAP-, CZIPÓ és URI DIVAT-ÜZLETE

DEBRECZEN, városi ujbérházban, a városházával szemben, mert tartós árut olcsón árusít.

Nagy raktár:

Férfi, női- és gyermekcipők- és eszímákban, kalap- és sapkákban, fehérnemű nyakkendők- és esernyőkben.

IZLESEK

DIVATOS

JUTÁNYOS

női- és leányfeöltők, kalapok

legnagyobb választékban

Rózsza

női divat-

áruházában

Debreczen,
Kistemplombazár.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

✿ John-féle szab. kéménytoldó ✿

füst és szelelést szabályozó készülék.

220,000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát

Leszállított olesó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati, Eternit Aszbeszt-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.